

Jana Dohnalová

Trubecký komplex

(Zatím co Oidipův komplex by se dal definovat, jako fixování na matku, Trubecký komplex se dá definovat jako fixování na nymfomanku.)

V prostorné světlé místnosti se zotvíranými okny, sedí na dřevěných židlích pacienti s bledými tvářemi, oblečení v pyžamech.

Jejich postavy vypadají zhrouceně a bosé nohy, brázděné křečovými žilami, mají obuté to pantoflí. Mnozí se na židlích pohupují, jiní si něco broukají pro sebe a další hvízdají stále dokola tutéž melodii.

Vpředu půlkruh uzavírá, v bílém plášti oblečený, mladý terapeut.

"Vítám vás na dnešní skupině, teď mi každý řekne svůj příběh, díky němuž se ocitl právě tady v léčebně".

Na chvíli nastane ticho.

"Tak začnu třeba já", prolomí po chvíli mlčení malý, proplešlý muž z knírkem, už skoro čtyřicátník.

"Já jsem tady s paranoidní psychopatózou. A řeknu vám, i jak jsem k tomu přišel."

Ostatní pacienti se zaujetím poslouchají, někteří s otevřenou pusou dokořán.

"...měl jsem jednou takovou a ta mě úplně zničila. Nejdřív jsem nevěděl, co je to zač, mi, připadala jako taková chudinka nešikovná, co jí všechno padá z rukou a co potřebuje šikovnýho chlapa, kterej umí vzít za práci a tu a tam i něco vopravit, ale pak když jsem jí poznal, pane doktor, to mi nebudete věřit...." Otočí se na terapeuta. " Říkal jsem jí pořád: Holka ty mě jednou dostaneš do blázince. A vona na to: "Z toho si nic nedělej Otíku, to máš ještě dobrý, jiný jsem dostala do hrobu." A pak vám mi vyprávěla strašlvý věci. Vo tom, jak vod ní jeden milenec prchal po římse z pátýho patra, aby ho nepřistih jinej její milenec, o kterým prohlašovala, že je její manžel a představte si, uklouzla mu noha, protože to bylo v zimě a ta římsa byla dočista namrzlá a von vám sletěl dolů, do ulice a tam zůstal rozpláclej, jak přejetá žába. Lidi se seběhli a volali, sebevražda a vono kdepak sebevražda. "Takže si pamatuj milý Otíku, až budeš vode mě prchat po římse, tak dej pozor, aby nebyl moc velkej mráz, protože pak to tam strašně klouže."

"Protože jsem vyučenej pokrejvač, milej pane doktor, po úzkejš římsách chodit umím, Tak jsem nespád dolů a neskončil v hrobě, ale tady....."

Všichni se zaujetím vyslechli pokrývačův příběh a ve tvářích se jim zračil soucit. Všem až na jednoho. Muže s ovázanou hlavou bílým obvazem, ten vzdáleně připomínal turban.

Dívá se nepřítomně dopředu, jakoby přes svět který stojí přímo před ním, do nějakého dalšího světa, do světa jeho vlastního, o kterém nikdo nic neví a do kterého nikomu nic není. Ten malý človíček se zafačovanou hlavou, jakoby neustále cosi počítal. Počítá na prstech a pokaždé, když dojde k číslu pět, zarazí se, nevěřicně zavrtí bíle ovázanou hlavou a začne nepřítomně počítat znovu. Znovu do pěti a takhle to dělá už co je tady a nikdo neví proč a co vlastně počítá, ani proč se nemůže dopočítat.

"Tak nymfomanka říkáte." Promluví po chvíli ticha terapeut.

" Nechápu, když vám vyprávěla o dalších milencích, že jste s ní i přes to zůstával."

"Když vona říkala, že jich měla tolik jenom proto, že v nich hledala mě. A teď, když mě našla..."

"Poslyšte, vy vůbec neznáte ženy, myslíte, že se jen tak snadno zbavují trubců, co je obletují. Jim totiž dělá harém dobře, jste velmi naivní, já určitě nemám za sebou ani polovinu vašich zkušeností, ale tohle by se mně stát nemohlo a vám jak doufám se to po téhle zkušenosti už taky nestane. Tak a kdo další?"

"Ta moje mi rovnou řekla, že má dva milence a manžela a, že vod nich nevodejde a, že jestli se mi to nelíbí, můžu jít. Nejdřív jsem jí nevěřil a myslel jsem si, že se mnou jen tak laškuje a chce bejt zajímavá, ale potom jsem přišel na to, že to myslela docela vážně, a to, co jste zažil vy, s tou římsou, je myslím proti tomu, co jsem zažil já, úplná pohádka." promluví vysoký pětatřicátník s tváří, jak ze žurnálu, o kterém po oddělení kolují zvěsti, že je snad top-manažer a tady v blázinci se zašívá před kriminálem.

"Pohádka říkáte" zahoří nedočkavostí pokrývač Ota.

Inženýr pokývá hlavou.

"Vám hrozilo akorát, že spadnete a rozplácnete se jako přejetá žába, ale mě doma žrala žárlivost. To nevíte, jaký je to peklo. Když nebyla v noci doma, celou noc jsem nespál a myslel na to, co, kde, s kým zrovna dělá. To, že se nežinýruje, tak na to jsem už měl jistý důkazy. Chodil jsem do práce tak nevyspalej, že si to ani představit neumíte. V práci jsme zrovna konstruovali velké zaoceánskej parník, já totiž konstruuju lodě, no a jak jsem byl nevyspalej, tak jsem takhle rýsoval příď a usnul jsem u toho. Ruka mi v tom spánku ujela a narýsoval jsem tu příď křivě. Lod' se pak potopila někde u ostrova Malla Walla, v Tichym oceáně, i se stotřiceti cestujícími na palubě. Určitě jste o tom neštěstí slyšeli, byla to největší tragédie za posledních deset let, byli toho plný noviny a já jsem si měl jít sednout. Známej právník mě z toho vysekal a uhrál jsem to na duševní chorobu - paranoidní psychopatózu. Tak jsem nakonec skončil tady, protože blázinec je pořád lepší než kriminál."

"Stotřicet cestujících říkáte, vždyť pane vy jste vlastně vrah, a měl byste být za mřížema", Vloží se do hovoru další, pacient ještě docela mladý, může mu být sotva dvacet.

"Jak to vrah, milej pane, vám se to řekne, vy jste nikdy neměl nymfomanku. Já tady inženýra úplně chápu." postaví se pokrývač Ota naproti mladíkovi a ruce si bojovně založí v bok.

"Jak vy to můžete vědět, že jsem nikdy neměl nymfomanku." Nedá se mladík a hledí pokrývači přímo do očí.

"Tebe by nymfomanka slupla i s chlupama. Myslíš si, že bys mohl uspokojit nymfomanku?", směje se pokrývač.

"A proč myslíte, že jsem tady?", prohlásí mladík a jeho obličej zůstane klidný jako rybník v bezvětrí. I pokrývači pomalu opadá úsměv a mění se v soucit se spolutrpitelem. Pomalu se posadí. A pán s bílým obvazem na hlavě znovu a znovu odpočítává do pěti a vůbec ho nezajímá nic z toho, co se děje tady, kolem něho.

"Co to pořád počítáte pane, dyť je to s váma úplně k zbláznění," nevydrží už pokrývač pohled na muže s obvazem kolem hlavy a ten jakoby se probíral ze sna a vracel se zpět do přítomnosti, z nějaké obrovské dálky, se na něho podívá.

"Byl jsem pátej" prohlásí. "Jednou mě ta moje holka povídá, Lojzíku pojedeme na výlet. Našli jsme si takový pěkný místečko, na kopci, spíš menší skále. Bylo to klidný, od sluníčka vyhřátý místečko a najednou vona řekne:

"Zahrajem si na pravdu."

"Tak jo." souhlasím. "Tak já třeba začnu. Než jsem se s tebou seznámil, měl jsem dvě ženský najednou," a celej jsem z ničeho nic zčervenal studem, protože tahle vyslovený nahlas to vypadalo, ještě hůř a celej jsem se za to zastyděl. Víte vona byla taková éterická múza, taková křehká, že se jí člověk bál dotknout, aby se mu v ruce celá nerozpadla. Jenomže nehnula ani brvou a povídá:

"Lojzo, to já jich stihla za den pět. Pepu, Zdeňka, Járu z fabriky a Vlád'u, co bydlí naproti..."

A kdo byl ten pátej," zeptal jsem se, pobaven dávnou historkou, která se mě netýkala..

"No...víš...pátej"...Chvíli koktala. "Ten pátej jsi byl ty..."

"Říkám pravdu, pánové, zatmělo se mi a probral jsem se až v nemocnici a vod tý doby si to nějak furt počítám..."

Všichni soucitně pokývají hlavou.

"Koukám, že vás sem přivedla jedna a ta samá zkušenost. Dalo by se to shrnout, jako zkušenost s nymfomankou." Promluví po chvíli váhavé pauzy terapeut, sedící v čele a pokračuje.

"Nejlepším řešením, pro vás pro všechny, v takovém případě je, na tu vaši nymfomanku zapomenout. Měli bychom ji nakonec odpustit, být trochu nad věcí, vždyť ona nás vlastně obohatila o zajímavou životní zkušenost a už vždycky jí budeme vděční za to, že jsme zase o krok dál ve svém poznání. Už jen proto bychom jí měli odpustit. Vždyť ona za to vlastně ani nemůže, ženy už jsou prostě takové...", rozhodí rukama terapeut a rozvášňuje se dál. "Přečtěte si třeba Freuda...."

Na dveře se ozve zaklepání. Terapeut se nervozně rozhlédne. Klepání se ozývá znovu. "Dále!"

Do škvíry dveří se vsune rozesmátý ženský obličej " Ahoj mazlíku, přinesla jsem ti objídek!", oznámí svěží ženský hlas terapeutovi.

"To seš hodná Irenko, ale teď ještě pracuju, vydrž za chvíli končíme."

"Jé, nazdar Iris!" zařve najednou Ota a hrne se Irenku obejmout.

"Počkejte...vy se znáte s mou ženou?."

To už ale Irenka lehce a elegantně vpluje do místnosti , zkoprnělému terapeutovi vtiskne do náruče hliníkový ešus.

"Ježiš, nazdar kluci, co tu všichni děláte". vykřikne.

"Iris...kluci..." Terapeut je zmaten a nechápavě hledí na to, co se mu odehrává před očima, jako na absurdní, nepovedený film. Irenka se se všemi líbá a objímá v té euforii šťastného shledání.

"Počkat, počkat!" rozkřikne se najednou inženýr a radostné objímání na čas ustane.

"....my se všichni známe..."

Terapeut, se chytí za hlavu a při tom mu z náruče vyklouzne hliníkový ešus, který dosud držel a s rachotem se rozeběhne po zemi.

Poté nastane ticho, do kterého promluví až manažer, kterému to teprve začne docházet..

" Iris!". Jsi to opravdu ty? jak to, že znáš inženýra a tady mladýho...?"

"Počkat! Zakazuju vám moji mamželku oslovovat takhle důvěrně Iris!" oboří se na Otu terapeut.

"Neberte to osobně, pane doktor, ale já chci, aby mi to tady Irenka vysvětlila, jak to, že zná inženýra i ty vostatní!"

"Ale to je na dlouhý povídání...". Mávne Irenka rukou.

"Já bych si to taky rád poslechnul" řekne terapeut.

"Tak jo" řekne rozhodně Irenka a posadí se do čela uspořádaných židlí, na místo, kde dříve seděl její manžel. Všichni se posedají na židle do půlkruhu kolem ní.

"Za všechno vlastně může tady můj manžel, protože v tomhle blázinci tráví všechn svůj čas, skoro není doma a mě zanedbává a tím to vlastně všechno začalo. Jednou zjistil, že nám zatejká do střechy a pozval pokrývače, tady Otu. Říkala jsem si, holka zkus to, jen tak pro zábavu. Vylezla jsem za ním na půdu a začala mu lichotit, jak je šikovnej a jak jeho práce musí bejt těžká, to na chlapy vždycky zabere a když jsem pak vystříhla perfektní etudu "pád ze žebříku", tak aby mě mohl chytit, poznala jsem, že bude můj. Otík je totiž přesně ten typ co letí na takový chudinky nešikovný, který ,musí pořád zachraňovat, to jsem poznala hned. Šlo to až překvapivě moc snadno a to mě trošičku votrávilo a zase jsem se nudila. Říkala jsem si, jo pokrývač dobrý, ale kdo si má pořád povídat o tom jestli je lepší pálenej Bramac nebo eternit. Potřebovala jsem někoho, kdo by uspokojil i mou duši, někoho komu nekončí životní obzor u Blesku nebo Aha, někoho, kdo by mě bral třeba i na operu. Na to zkrátka tady Ota moc nebyl, toho si nechám v záloze, protože člověk nikdy neví, kdy bude potřebovat zatlouct hřebík ale, že si k němu najdu někoho s vyšším IQ. Tak jsem jednou zašla na výstavu Chagalla. A tam jsem potkala tebe Lojzíku. Vzpomínáš?"

"No, a já myslel, že si s tou sklenkou vína vopravdu zakopla a ty sis jí teda do toho dekoltu vylila schválně....?"

Irenka se rozpustile zasměje.

"Tam jsem pro tebe vymyslela speciální model - éterická koketa. Chodit s tebou po výstavách bylo docela fajn, ale jinak Lojzíku, co si budeme povídat, v posteli sis četl a tak jsem si nabalila tady inženýra...."

"Jak je možný, že jsem to nepoznal..." zaúpí terapeut.

"Něco vám řeknu, chlapi jsou vlastně hrozně jednoduchý, když jim ženská uvaří a vobčas je pohladí, může si vlastně dělat co chce a ten chlap na to nikdy nepřijde..."

Terapeut opět zaúpí.

"Jak jsi mi to mohla udělat, já tě...já tě..." Rozeběhne se k Irence a vypadá to jako by jí chtěl skutečně ublížit, ale mezi ní a jejího manžela se postaví Alois, zastaví rozběsněného terapeuta.

"Počkat, tady se žádný násilí konat nebude a na ženský a notabene na Irence už vůbec né. Ostatně, neříkal jste, že máme své nymfomance odpustit.

"To je pravda, ale to jsem ještě nevěděl, že mluvíte vo mý manželce."

Irenka ale najednou odstrčí Aloise, a udělá gesto, že se umí bránit i sama.

"Náhodou bys mě měl bejt vděčnej, náhodou jsem takhle potvrdila celou tu tvojí teorii, kterou už léta píšeš a nevěnuješ se mě, totiž, že když ženská správně zatlouká, chlap nepozná nic..... Komplex Trubec si to myslím nazval.

Zatím co Oidipův komplex by se dal definovat, jako fixování na matku, Trubecký komplex se dá definovat jako fixování na nymfomanku. Stále jsi mi vyčítal, že jsem nevzdělaná, že nečtu tvý vědecký práce a vidíš čtu, a co víc, převádím je do praxe..."

"Já tě snad fakt zabiju!" Terapeut začne Irenku škrtit, ostatní se jí vrhnou na pomoc a odtrhávají je od sebe.

"Lidi neblbněte, tenhle kýč už je jednou v Othellovi" směje se Alois.

Irenčino volání o pomoc přivolá dva pochopy v bílých pláštích se svěrací kazajkou, do které napresují vzpouzejícího se terapeuta.

Přiškrcená Irenka ještě chvíli kašle a děkuje svým zachráncům.

I vy ostatní byste mi měli bejt vděčný. Vždyť považte, co byste byli beze mě, to, že jsem chodila s vámi se všemi, mělo mnoho výhod. Například jsem od nikoho z vás nepožadovala rozvod. Navíc to že se líbím svědčí o tom, že máte dobrý vkus. Dále jsem získávala zkušenosti, kterými jsem pak mohla obohacovat jiné. A v neposlední řadě, všichni jste se mi nakonec seznámili a získali tak sobě spoustu skvělých přátel, se kterými můžete chodit na golf nebo

na bowling... Považte i kdybyste si jednou tejdně měli jít spolu třeba jen zahrát fotbal a pak vyrazit na pivo, jaká by to byla pro vás slast."

Ota se při slově pivo podvědomě olízne.

"No, jo, dyť vona má vlastně pravdu.Měli bychom jí odpustit, bejt nad věcí, dyť vona si s tím svým cvokem doma moc neužila, vona za to vlastně nemůže, může za to ten její...."Ukáže Alois směrem kam odvedli pochopové terapeuta.

"To je fakt, má co si zasloužil, konečně pozná sám na sobě, co jsou to elektrošoky," ušklibne se škodolibě inženýr a zamne si ruce.